

Dinamització d'espais de reflexió i co-creació, *Living Lab for Climate Change (LL4CC)*, als Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona en el marc del projecte Life eCOadapt50

INFORME TÈCNIC DE LA SESSIÓ 1 DEL LIVING LAB AL PARC DEL MONTNEGRE I EL CORREDOR

Sala de Plens de l'Ajuntament d'Arenys de Munt, 3 de desembre de 2024

ÍNDIX

1. Introducció.....	2
2. Enfocament de la Sessió 1	3
3. Resultats	5
Sessió 1 del <i>Living Lab</i> per compartir els resultats de la diagnosi.....	5
Validació dels Riscos	5
Consideracions sobre la localització de la diagnosi al Parc	6
Mapa dels efectes del canvi climàtic observats al Parc.....	7
4. Conclusions.....	13
5. Assistents al <i>Living Lab</i>	14
Annex 1: Fitxa grupal	15

1. Introducció

La Diputació de Barcelona coordina el projecte **LIFE eCOadapt50** centrat en la co-creació, amb els agents del territori, d'una acció estratègica d'adaptació al canvi climàtic en 19 territoris de Catalunya centrada en quatre sectors econòmics especialment vulnerables als efectes del canvi climàtic: agro-ramader, forestal, turístic i pesquer. El projecte preveu executar fins al 2030 un seguit d'accions vinculades a aquests quatre sectors.

Per fer-ho, cal comptar amb un diagnòstic que permeti fer el mapeig de vulnerabilitats d'aquests territoris davant el canvi climàtic, estudi que ha coordinat l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC), de la Generalitat de Catalunya, sòcia del projecte. És aquest diagnòstic el que es va presentar el passat 3 de desembre, en l'espai de participació i co-creació, anomenat al projecte *Living Lab*, en què es definirà l'acció estratègica per a l'adaptació al canvi climàtic del territori del Parc del Montnegre i el Corredor.

L'objectiu de la sessió era compartir i validar els resultats d'aquesta diagnosi. El present document recull els principals resultats i aportacions obtingudes durant la sessió.

2. Enfocament de la Sessió 1

La sessió de dinamització del *Living Lab* va estructurar-se de la manera següent:

- **Presentació de la sessió (Elixabete Urretavizcaya – Tècnica del Servei de Gestió de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona):** Va situar el context del projecte Life eCOadapt50, emmarcant-hi les activitats a desenvolupar durant la sessió.
- **BLOC 1: Resultats de la diagnosi del LIFE eCOadapt50 (Laura Puértolas - Albirem):** Comprenia un recull de conceptes principals sobre el canvi climàtic i l'avaluació dels riscos com a context a la presentació dels resultats de la diagnosi. Per a l'àmbit territorial més relacionat amb el Parc, els resultats de la diagnosi es van presentar agrupant-se en:
 - Les projeccions climàtiques de temperatura i precipitació, així com els índexs climàtics derivats.
 - El retorn de l'enquesta de percepció de riscos elaborada durant el projecte de diagnosi a la primavera de 2024, amb èmfasi en el resum dels riscos prioritaris per perill climàtic i sector econòmic.
 - La presentació dels riscos avaluats un cop efectuada la seva revisió per part de l'equip tècnic del Parc. Cadascun dels riscos anava associat a la selecció dels quatre sectors econòmics treballats en la diagnosi que hi tenien relació: agrícola, ramader, forestal i turístic.
- **Dinàmica 1: Validem la diagnosi (Laura Puértolas - Albirem):** Aquesta primera part va consistir en una discussió en plenari seguint tres preguntes obertes, per valorar si les persones assistents trobaven a faltar algun element en els resultats de la diagnosi presentats, alhora que es va considerar quina era la seva opinió respecte a la conjuntura que presentaven i les seves expectatives.
- **BLOC 2: Perspectives des del Parc del Montnegre i el Corredor (Mireia Vila-Escalé – Directora del Parc del Montnegre i el Corredor):** Des de l'equip del Parc es va oferir una visió global del context de l'espai natural per facilitar la contextualització de la diagnosi. A continuació, es va analitzar la conjuntura dels efectes del canvi climàtic que ja s'havien pogut observar fins al moment, connectant-los amb cadascun dels 4 sectors econòmics considerats.
 - **Dinàmica 2: La vostra visió des del territori (Laura Puértolas - Albirem):** A fi de connectar amb l'experiència dels agents del territori i aprofundir en la localització dels resultats de la diagnosi, es va treballar en la co-creació d'un mapa dels efectes del canvi climàtic ja observats dins del territori del Parc. Una vegada agrupades les persones participants en la reflexió estratègica d'un dels 3 sectors econòmics¹ treballats, es va dur a terme una primera part de reflexió individual, treballant per completar una fitxa personal. Posteriorment, els resultats es van consensuar a nivell de cada taula de treball, arribant-se a definir una postura comuna. A través de la posada en comú entre els equips de les

¹ Per optimitzar el repartiment de les persones entre els grups de treball es va agrupar el sector agrícola i el ramader en un sol sector "agro-ramader".

3 taules sectorials, es va elaborar un llistat integrat dels principals efectes del canvi climàtic ja observats al Parc, assenyalant-se al mapa la ubicació de punts representatius d'aquests efectes, sent possible també distingir quins dels sectors els havien percebut en cada cas.

- **Propers passos i cloenda:** Tancament de l'acte i emplaçament de les persones participants a retrobar-se de cara a la propera sessió de la primavera de 2025.

3. Resultats

SESSIÓ 1 DEL *LIVING LAB* PER COMPARTIR ELS RESULTATS DE LA DIAGNOSI

Es recullen en aquest apartat les principals aportacions recollides durant la primera sessió del *Living Lab* al Parc del Montnegre i el Corredor, en la qual es van presentar els resultats de la diagnosi.

VALIDACIÓ DELS RISCOS

Durant el procés de validació dels riscos identificats en la diagnosi (pàgines 10 a 36 de la presentació de la sessió) hi ha hagut diverses aportacions:

- D'una banda, es van expressar algunes opinions en contra de la divisió dels sectors en la qual es basa el projecte, ja que es va considerar que altres activitats econòmiques importants en el context dels parcs en quedaven fora, com són la pesca recreativa i la caça, destacant-se en el darrer cas el paper rellevant que la gestió cinegètica del senglar té per al sector agro-ramader o el turisme rural.
- Es troba a faltar considerar entre els riscos la problemàtica que el turisme associat als punts d'aigua (p.e. fonts, basses, etc.) pot suposar per a la fauna autòctona.
- Diverses persones participants argumenten que existeix el risc de desaparició del propi sector primari, sobretot l'agro-ramader, i que aquest hauria de ser objecte d'un estudi detallat per analitzar-ne la conjuntura actual i les mesures a emprendre per mantenir-lo. Es posa en valor el rol de conservació de la biodiversitat que fa el sector agro-ramader, en mantenir el paisatge en mosaic vs el contínuum de bosc.
- S'exposen dubtes sobre les competències municipals en el manteniment i la gestió del territori, en relació a la mortaldat d'arbres o el decaïment apreciat en terrenys de titularitat privada.
- També s'han proposat canvis a la taula de riscos de la diagnosi, per afegir-hi més afectacions sobre el sector ramader, que es detallen a la Figura 1.
- Per al *R05: Erosió del sòl i inestabilitat dels vessants*, es considera que hauria de ser considerat mitjà enlloc de baix, ja que hi ha molt de sauló al Parc que s'erosiona amb més facilitat en cas de pluges fortes, generant més inestabilitat dels vessants.
- Per al *R15: Reducció de la disponibilitat d'aigua per a l'activitat ramadera extensiva i semiextensiva* es percep com a risc mitjà enlloc de baix, igual que per al *R18: Disminució de la producció de pastures*.

Riscos de la zona litoral i prelitoral		AGRÍCOLA	RAMADER	FORESTAL	TURÍSTIC
R01	Risc d'incendis forestals				
R02	Increment de les necessitats de reg				
R03	Canvis en la distribució d'espècies agrícoles i alteració dels cicles de cultius				
R04	Escassetat d'aigua per al consum turístic				
R05	Augment de l'erosió del sòl i inestabilitat de vessants				
R06	Canvi en els patrons de demanda turística				
R08	Pèrdua de confort climàtic				
R10	Augment del decaïment forestal				
R11	Reducció dels cabals de rius i major durada de l'estiatge				
R15	Reducció d'aigua per a l'activitat ramadera extensiva				
R16	Risc d'inundació fluvial				
R17	Risc de pèrdua de la qualitat del sòl				
R18	Disminució de la producció pastures				
R19	Canvis en la distribució d'espècies forestals				

FIGURA 1: NOVES AFECTACIONS DE RISCOS AL SECTOR RAMADER (VERD FOSC) PROPOSADES PER LES ENTITATS PARTICIPANTS A LA SESSIÓ LIVING LAB, QUE S'AFEGEIXEN A LA VALIDACIÓ JA FETA DES DEL PARC (VERD CLAR). CORRESPON A LA PÀGINA 22 DE LA PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ.

CONSIDERACIONS SOBRE LA LOCALITZACIÓ DE LA DIAGNOSI AL PARC

Com a complement a la informació presentada durant l'exposició feta per l'equip del Parc (pàgines 37 a 45 de la presentació de la sessió), es destaquen les següents consideracions:

- Des del punt de vista de la governança s'esmenta que hi ha previstes zones d'ampliació del Parc cap a diversos municipis circumdants, que tot i poder-se estendre's més cap a municipis costaners, en cap cas farien que el territori del propi parc arribés al mar. En aquest sentit, els riscos associats a la pujada del nivell del mar no tenen aplicació al Parc del Montnegre i el Corredor.
- El parc és eminentment forestal, i el sector es veu afectat fortament pel canvi climàtic, que també el posa en risc de continuïtat. A la vessant interior les propietats són de major dimensió, sobretot d'alzina i suros, amb més tradició de gestió forestal, mentre que la vessant costanera s'estructura en propietats més petites a on hi predomina el pi pinyoner. Els espais de la vessant costanera tenen una major densitat de població i pressió urbanística en general.
- La poca activitat agrícola existent, sobretot associada al cultiu de farratge, també ha patit de manera intensa l'efecte de la sequera.
- L'activitat de pastura es limita a 12 pastors, que combinen la pastura tradicional amb la silvopastura. També pateix de manera intensa la sequera i es destaquen mesures de suport

adreçades al sector ramader que s'estan promovent en els darrers anys, com ara la redacció del *Pla estratègic de ramaderia semi-extensiva del Montnegre i el Corredor*.

FIGURA 2: MOMENT DE LA PRESENTACIÓ DELS EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC AL CONJUNT DEL PARC, A CÀRREC DE MIREIA VILA-ESCALÉ, DIRECTORA DEL PARC DEL MONTNEGRE I EL CORREDOR

MAPA DELS EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC OBSERVATS AL PARC

En la part final de la sessió, les persones assistents es van distribuir en tres grups corresponents a tres sectors econòmics. Cada sector té un color i forma representatius, que facilita la tasca de situació dels efectes observats al mapa del Parc:

- **Sector agro-ramader (cercle groc)**: 2 persones en total, pertanyents entitats cíviques (1p) i entitats de caçadors (1p).
- **Sector forestal (triangle verd)**: 2 persones en total, provinents d'entitats cíviques (1p) i el propi parc (1p).
- **Sector turístic (quadrat blau)**: 2 persones en total, pertanyents entitats cíviques (2p).

FIGURA 3: DETALL DEL TREBALL INDIVIDUAL EN LES TAULES SECTORIALS

Després de la part de reflexió inicial, completant les fitxes personals, es va dur a terme el debat simultani a cadascuna de les taules de treball, a fi de consensuar el posicionament del sector representat. Seguidament, es van compartir en plenari els elements identificats, enumerant-se successivament els efectes més destacats per ordre d'aparició, assignant-los-hi un nombre de referència únic i comú per a tots els sectors (p.e. l'efecte 1, comú a tots els grups, "Reducció de la disponibilitat d'aigua" té la mateixa numeració per tots els sectors). Aquesta dinàmica va donar com a resultat el llistat següent dels **efectes del canvi climàtic observats al Parc**:

1. Reducció de la disponibilitat d'aigua
2. Decaïment forestal i mortalitat d'arbres
3. Pèrdua d'explotacions forestals
4. Pèrdua d'explotacions agro-ramaderes
5. Increment de plagues
6. Incendis forestals
7. Erosió incrementada per pluges intenses
8. Disminució dels recursos naturals per la fauna en l'entorn forestal

Durant la reflexió, es van destacar els següents elements associats a cadascun dels efectes i localitzacions identificades per part dels diversos sectors, agrupades de manera sintètica a la Taula 1:

1. Reducció de la disponibilitat d'aigua: S'aprecia una reducció generalitzada de la disponibilitat d'aigua al conjunt del Parc, sent difícil centrar-ho en punts concrets. El sector agro-ramader en destaca algunes localitzacions com Vallgorguina, on ha estat necessari fer-hi portar aigua com a suplement per poder sostenir-hi l'activitat ramadera semi-extensiva. També a Argentona s'hi ha vist un descens notable del nivell freàtic, copsat tant pel sector agro-ramader com pel turístic. Aquest darrer sector destaca també l'elevat estiatge i sequera de les rieres de Pineda i de Fuirosos.

2. Decaïment forestal i mortalitat d'arbres: És perceput un efecte molt massiu, amb decaïment apreciable en molts indrets, com ara la Roca del Vallès, Hortsavinyà, Llinars del Vallès i Fogars de la Selva. El sector forestal esmenta també Dosrius i Canyamás. El sector turístic destaca la zona de Sant Martí del Montnegre i els voltants de la zona d'el Corredor, a Vallgorguina, amb excursionistes que han identificat localitzacions força afectades, com ara la pujada de la riera de la Pineda per Sant Miquel de Vallmanya.

3. Pèrdua d'explotacions forestals: Es destaca que el Montnegre és el massís de Catalunya on hi ha més gestió forestal però es considera que no s'actua suficientment sobre aquestes zones, i s'hi produeix una davallada en les explotacions, especialment al Maresme. A la zona del Vallès s'hi percep una menor pèrdua d'explotacions.

4. Pèrdua d'explotacions agro-ramaderes: El descens en la disponibilitat d'aigua ha fet perillar diverses explotacions al Parc. El sector forestal i el turístic coincideixen a posar l'exemple de Mataró i la zona superior del Maresme, així com, per al cas agro-ramader, la plantació de kiwis que hi havia abans a Fuirosos i que va haver de tancar degut a la manca d'aigua. El sector turístic esmenta la pèrdua d'activitat a la plana del voltant de Can Riera, també a Fuirosos on, tot hi haver-hi terres conreables, s'han abandonat.

5. Increment de plagues: Diverses plagues han proliferat a la zona degut a la progressió del canvi climàtic. El sector turístic posa el focus en l'eruga del suro (*Lymantria dispar*) va afectar fa alguns estius especialment la zona de Pedracastell i la Creu de Canet de Mar, deixant els boscos com si estessin cremats. Per al sector forestal, l'escarabat (*Tomicus destruens*) ha causat molta mortalitat als pins al Maresme en general, amb afectacions massives a Mataró i Sant Andreu de Lllavaneres, també a fora dels límits del parc que es troben al mateix massís. També la xinxa dels pinyons (*Leptoglossus occidentalis*) ha afectat plantacions de pi pinyoner, com a la zona Can Bosc, fent perdre'n la producció.

6. Incendis forestals: En general els incendis forestals es concentren bastant a les zones al llarg de l'AP-7 i en enclavaments amb alta densitat turística. En aquest darrer cas, es destaca el Pla de les Bruixes, amb elevada freqüentació o el Santuari del Corredor, així com a les zones properes on hi aparquen gran quantitat de vehicles per fer el camí cap al Santuari. El sector forestal també identifica Tordera, a on s'hi van originar petits focus que poden suposar un risc elevat d'incendi, i l'entorn de Fogars de la Selva.

7. Erosió incrementada per pluges intenses: S'aprecia una evolució molt clara del deteriorament de camins prop dels torrents i rieres, per on històricament s'hi podia passar sense dificultat, i que després de temporals, com per exemple el Glòria, han quedat inaccesibles o amb un canvi del relleu molt marcat. S'esmenten diverses localitzacions com Montalt, tant per al sector agro-ramader com per al turístic, o entre Lllavaneres, Sant Vicenç i Arenys de Munt, on hi ha corriols molt malmesos, Can Pallofa a la zona de la riera de Pineda que va cap amunt i el corriol que puja cap a Vallgorguina, destacats pel sector turístic. El sector forestal centra l'afectació a la riera de Ramió i la de Fuirosos.

8. Disminució dels recursos naturals per la fauna en l'entorn forestal: Es percep que el canvi climàtic suposa una reducció de la disponibilitat de recursos per a la fauna salvatge que en pot canviar les seves dinàmiques, afectant de vegades als sectors econòmics objecte d'estudi al projecte però també a la ciutadania en general. Es posa l'exemple de l'acostament dels porcs senglars, i també altra fauna silvestre, a les granges i zones urbanes, cercant-hi menjar i aigua, entrant a les urbanitzacions (p.e. a Fogars de la Selva) o acostant-se a les vies del tren, a les carreteres, etc. També es parla de la possible relació del canvi climàtic amb l'augment de la hibridació dels porcs senglars amb els porcs de les granges, quan arrel d'aquests acostaments poden reproduir-se amb els domèstics.

Per als 9 efectes consensuats i enumerats a la llista anterior, les persones participants a la dinàmica (Figura 4) van assenyalar al mapa del Parc les principals localitzacions on ja han estat percebuts (Figura 5).

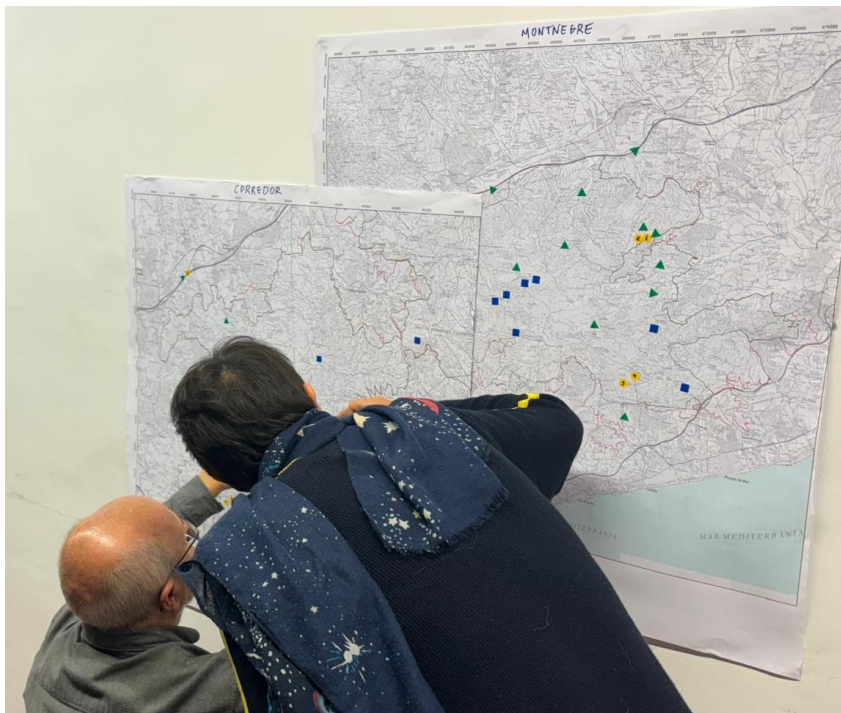

FIGURA 4: DETALL DEL TREBALL PARTICIPATIU PER SITUAR AL MAPA LES LOCALITZACIONS A ON S'HAN DETECTAT EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC

A nivell general, l'equip que ha situat més punts al mapa ha estat el del sector forestal amb 23 punts, tres dels quals es troben fora del límit actual del Parc. El sector turístic ha indicat 15 localitzacions, de les quals també dues se situen més enllà del perímetre. Finalment, el sector agro-ramader ha assenyalat 11 punts al mapa, on dues corresponen a indrets que queden també fora del límit actual del Parc.

TAULA 1: RESUM DELS EFECTES OBSERVATS PER PART DELS DIVERSOS SECTORS A LES FITXES GRUPALS I LES LOCALITZACIONS MÉS DESTACADES. ELS VALORS DE LA TAULA INDIQUEN LA SEVERITAT (EN UNA ESCALA LIKERT ENTRE 1 I 5, DE MENYS A MÉS SEVERITAT), SEGONS LA INFORMACIÓ PRESENT A LES FITXES GRUPALS.

EFFECTES OBSERVATS QUE S'HAN CONSENSUAT	LOCALITATS	AGRO-RAMADER	FORESTAL	TURÍSTIC
1. Reducció de la disponibilitat d'aigua	Riera de Pineda			Sense Indicar
	Riera de Fuirosos			Sense Indicar
	Riera de Pineda			Sense Indicar
	Vallgorguina	5		
	Riera d'Argentona	5		
2. Decaïment forestal i mortalitat d'arbres	Roca-Rossa		3	
	Serra del Llop		3	
	Hortsavinyà		3	Sense Indicar
	Coll de Paietes		3	
	Coll de la Creu de l'Àguilar		3	
	La Fredera		3	
	Tordera			
	Sant Martí de Montnegre			Sense Indicar
	El Corredor-Vallgorguina			Sense Indicar
Turó Gros			Sense Indicar	
3. Pèrdua d'explotacions forestals	Plana dels Brucs	Sense Indicar		
	Canals de Can Caletre	Sense Indicar		
	Llinars			Sense Indicar
4. Pèrdua d'explotacions agro-ramaderes	Can Riera de Fuirosos			Sense Indicar
	Mataró	4		
	Plana de les Passadores	4		
	Can Bosc		Sense Indicar	
	Sant Cebrià de Fuirosos		Sense Indicar	
5. Increment de plagues	Creu de Canet			Sense Indicar
	Pedracastell			Sense Indicar
	Santurari del Corredor			Sense Indicar
	Vallmanya			Sense Indicar
	Sant Martí de Montnegre			Sense Indicar
	Can Bosc		3	
	Mataró		3	
	Sant Andreu de Llavaneres		3	
	El Polsador		3	
6. Incendis forestals	Fogars-AP7		2	
	Tordera-AP7		2	
	Perxada de n'Oller		2	
	Can Fogars_AP7		2	
	Collet de la Mina d'Or		2	
	Bosc de Can Ferrer		2	
	Mirador del Corredor	Sense Indicar		Sense Indicar
	Torrent de les Cucales_AP7	Sense Indicar	2	
	Pla de les Bruixes			Sense Indicar
7. Erosió incrementada per pluges intenses	Riera de Fuirosos		2	
	Riera de Ramió		2	
	Ramió		2	
	Coll de Paietes-Tres Turons	Sense Indicar		Sense Indicar
	Montalt	Sense Indicar		
	Turó de les Roques del Duc			Sense Indicar
	Can Pallofa			Sense Indicar
8. Disminució dels recursos naturals per la fauna en l'entorn forestal	Fogars		3	
	Santurari del Corredor		3	
	Sot del Fangar		3	
	Puig de l'Estrell		3	

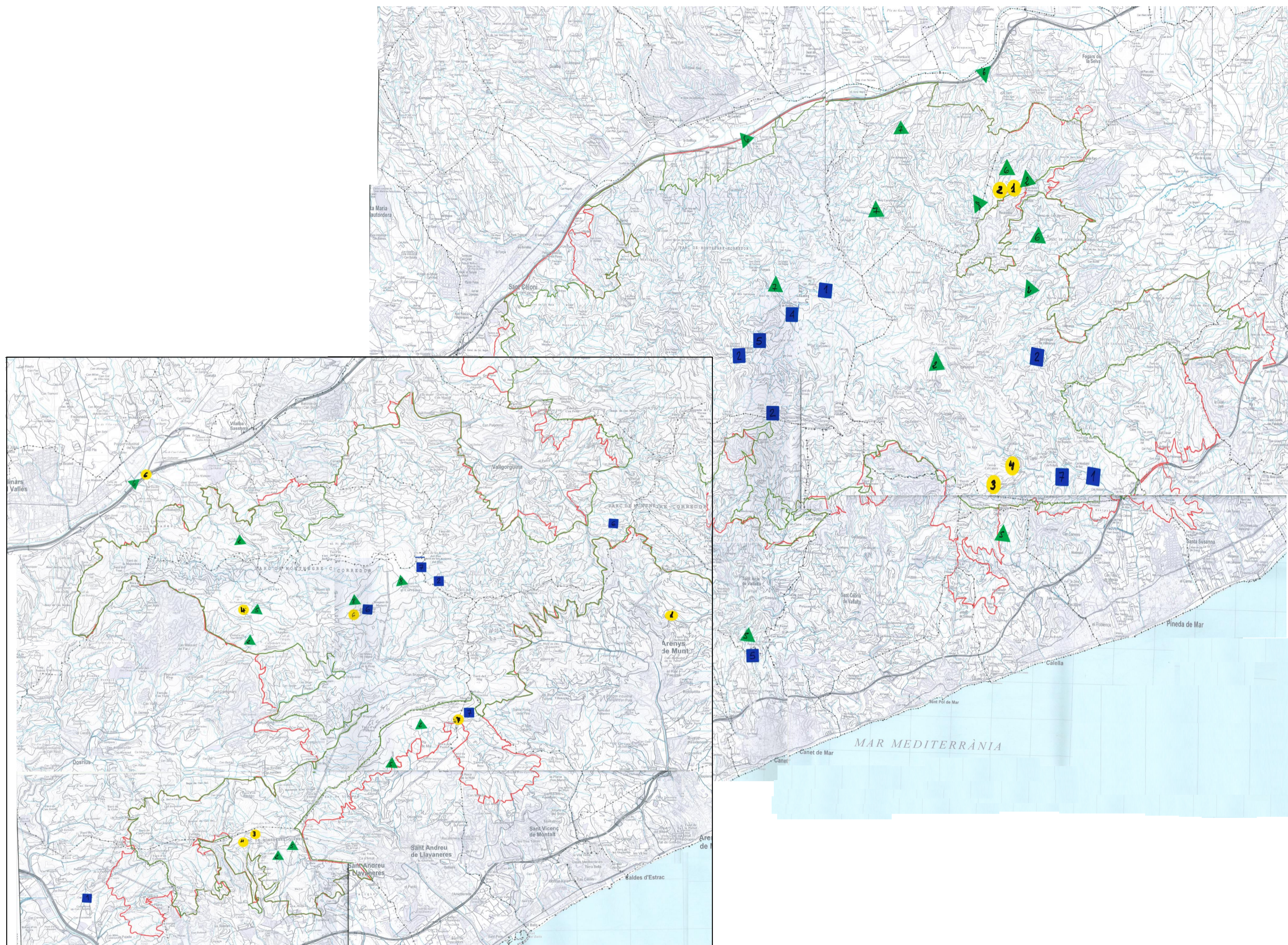

FIGURA 5: MAPA DELS PUNTS ON ES DETECTA UN MAJOR IMPACTE DELS EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC OBSERVATS AL PARC DEL MONTNEGRE I EL CORREDOR. ELS COLORS I FORMES DELS PUNTS CORRESPONEN ALS DIVERSOS SECTORS (CERCLE GROC: AGRO-RAMADER, TRIANGLE VERD: FORESTAL I QUADRAT BLAU: TURÍSTIC) PER ALS QUAIS S'HAN IDENTIFICAT ELS REPTES DE LA LLISTA AGREGADA, ENUMERATS DE L'1 AL 9. EL RISC 9 ES VA CONSIDERAR QUE APLICAVA AL CONJUNT DEL PARC, REPRESENTANT-SE AMB EL CERCLE A LA MINIATURA DEL MAPA (PART SUPERIOR DRETA DE LA IMATGE EMMARCADA EN VERD). LA COMPOSICIÓ S'HA REALITZAT EN BASE AL MAPA APORTAT PER LA DIRECCIÓ DEL PARC, A ESCALA 1:25.000 APROXIMADAMENT, TENINT EN COMpte QUE EL MAPA DEL SECTOR DEL MONTNEGRE I EL DEL CORREDOR TENEN ESCALES LLEUGERAMENT DIFERENTS DEGUT A LA IMPRESSIÓ.

4. Conclusions

Aquesta primera sessió del *Living Lab* al Parc del Montnegre i el Corredor ha permès compartir i validar els resultats de la diagnosi de la vulnerabilitat climàtica efectuada en el marc del projecte Life eCOadapt50.

La sessió i les dinàmiques participatives realitzades han permès recollir aportacions rellevants per part d'una mostra diversa de persones i entitats del territori, connectant els efectes observats del canvi climàtic a l'activitat de tres sectors econòmics molt rellevants en el context del Parc: l'agro-ramader, el forestal i el turístic. Aquest primer exercici mostra una distribució força repartida dins del Parc per aquells efectes més globals, com són el risc d'incendis, l'increment de plagues, la reducció de disponibilitat d'aigua o el decaïment forestal.

El sector amb més impactes localitzats és el **forestal**, amb punts localitzats a tot el parc. Es constata àmpliament el decaïment forestal de forma massiva, així com una davallada en les explotacions forestals, malgrat ser un dels massissos amb més explotacions forestals del País, destacant la part del Maresme. El decaïment forestal també afavoreix l'aparició de plagues, afectant àmplies zones de pinàcies (en els casos de *Leptoglossus occidentalis* i *Tomicus destruens*) i de sureres i alzinars (*Lymantria dispar*). Molts pins han mort i algunes explotacions han perdut la producció per les afectacions. Així mateix, la mortalitat d'arbres, juntament amb l'increment de les temperatures, la disminució i concentració de les pluges i la focalització turística en determinades parts, incrementa el risc d'incendi de les masses forestals.

El sector **agro-ramader**, ha patit notablement els efectes del canvi climàtic que tensionen la continuïtat i el relleu en moltes explotacions. Els punts localitzats i esmentats sobretot se situen en les planes i valls amb millors terres i disponibilitat tradicional d'aigua. La reducció de pluges i disponibilitat d'aigua ha afectat directament les explotacions agro-ramaderes. Els nivells freàtics han baixat i els costos – per portar aigua, compra de farratges en no disposar de pastura, etc.- han afectat la supervivència del sector, amb un increment d'abandonament de terres cultivables o el tancament d'explotacions, com la de kiwis a Sant Cebrià de Fuirosos. Així mateix, la disminució de recursos naturals degut al canvi climàtic es percep com la causa al darrere de la irrupció més freqüent de fauna salvatge, com ara senglars, als conreus.

El sector **turístic** ha identificat punts situats fonamentalment a la part central del Corredor i al voltant del Sant Martí del Montnegre i, també, de Can Pallofa. Aquest sector ha copsat la davallada de la disponibilitat d'aigua, a nivell freàtic i en rieres, així com la concentració de les pluges, que incrementen l'erosió i la creació de xaragalls al camins i corriols per on passen els visitants i veïnats. S'ha destacat el decaïment forestal, amb afectacions paisatgístiques, així com les causades per l'eruga del suro a Pedracastell.

La interpretació conjunta dels resultats del mapa va donar peu a una reflexió rica i aprofundida, amb moltes intervencions per part de les persones participants, que suposa un resultat d'interès per a ser tingut en compte en les futures etapes del projecte. S'espera que en la propera sessió de primavera es pugui validar aquest exercici, ampliant la distribució de localitzacions assenyalades o incorporant-hi les noves consideracions que puguin sorgir per part de totes les persones i entitats que formen part de la Comissió Consultiva del Parc.

5. Assistents al *Living Lab*

La sessió del *Living Lab* va comptar amb representants d'organitzacions del territori del Parc del Montnegre i el Corredor:

- Associació de veïns Urbanització Can Fogars 2022
- Federació Catalana de Caça (Representació Territorial de BCN)
- Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
- Parc del Montnegre i el Corredor
- Associació de Propietaris del Montnegre i el Corredor²

² La representant de l'Associació no va poder assistir presencialment a la sessió però va fer arribar a la direcció del Parc els seus comentaris de revisió de la diagnosi, que han estat incorporats en el present informe.

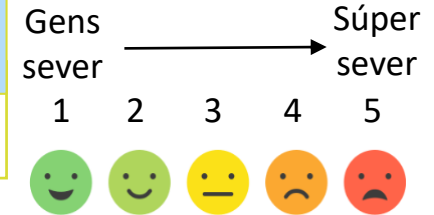
Annex 1: Fitxa grupal

S'adjunta la Fitxa grupal emprada durant l'activitat de participació, que ja recull els 8 efectes del canvi climàtic identificats al Parc, en cas que vulgueu completar-la afegint-hi alguna altra localització podeu fer-nos-la arribar durant la propera sessió de primavera.

Quantes persones del grup de treball d'avui pertanyeu a cada tipus d'entitat?

Agrícola + ramader	Forestal	Científic, cult i edu	Cinegètic	Cívic	Conserv.	Esport	Turis.	AP	Sector econòmic analitzat avui

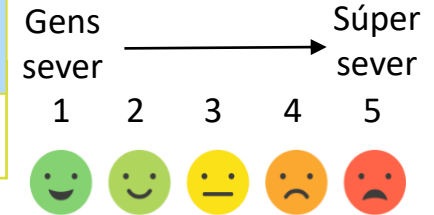

Quins efectes del canvi climàtic ja heu observat al Parc?

Nom dels efectes observats	Indrets del parc on heu observat els efectes	Com de severos han estat?
1 Reducció de la disponibilitat d'aigua		
2 Decaïment forestal i mortalitat d'arbres		
3 Pèrdua d'explotacions forestals		
4 Pèrdua d'explotacions agro-ramaderes		
5 Increment de plagues		
6 Incendis forestals		

Quantes persones del grup de treball d'avui pertanyeu a cada tipus d'entitat?

Agrícola + ramader	Forestal	Científic, cult i edu	Cinegètic	Cívic	Conserv.	Esport	Turis.	AP	Sector econòmic analitzat avui

Quins efectes del canvi climàtic ja heu observat al Parc?

Nom dels efectes observats	Indrets del parc on heu observat els efectes	Com de sever han estat?
7 Erosió incrementada per pluges intenses		
8 Disminució dels recursos naturals per la fauna en l'entorn forestal		